

Suomen Ampumahiihtoliitto VALINTAKRITEERIT 31.8.2026

Maailmancup- & IBU Cup- joukkueet

Yleistä

Valintakriteereissä määritellään perusteet, joilla urheilijoita valitaan kauden kansainvälisiin kilpailuihin: Arvokisat (MM tai Olympiakisat), maailmancup, IBU Cup sekä avoimet EM-kilpailut. Mikäli force majeure-syiden takia kansainväliseen kilpailuohjelmaan tulee muutoksia, voidaan valintaperusteista poiketa.

Urheilijoita arvioidaan harjoituskauden aikana maajoukkueiden A- ja B-ryhmien leireillä, avoimissa leirikilpailuissa, kesäkauden SM-kisoissa ja erikseen nimetyissä avoimissa näyttökilpailuissa, joista tiedotetaan liiton nettisivuilla. Maailmancupin ja IBU Cupin valinnoissa korostetaan kilpailijan realistista mahdollisuutta saada kilpailuista pisteitä.

Maailmancup edustaa kilpailujen korkeinta tasoa ja asettaa urheilijoille merkittäviä fyysisiä ja henkisiä vaatimuksia. Ne testaavat valmistautumisen kaikkia osa-alueita, ja Suomen tavoitteena tällä tasolla on tukea urheilijoita vahvojen ja kilpailukykyisten suoritusten saavuttamisessa nostaen samalla tuloksia joukkueena. Maajoukkueiden välistä paremmuutta mittaa Nations Cup, jonka perusteella jaetaan niin maailmancupin, kuin arvokisojenkin starttipaikkojen määrä. Arvokisavalinnat kohdistuvat ensisijaisesti maailmancupissa menestyneimpiin urheilijoihin.

IBU Cupissa tavoitteemme on kahdenlainen. Ensinnäkin kehittää ja ylläpitää urheilijoiden valmiutta siirtyä tilaisuuden tullen maailmancupiin ja toimia näin maailman cup kelpoisten urheilijoiden reservinä. Toisaalta tavoitteena on IBU Cupin kautta mahdollistaa parhaiden nuorten urheilijoiden (alle 25v.) kehittyminen kohti kansainvälistä huipputasoa.

Kilpailukauden aikana maailmancupissa ja IBU Cupissa kilpailleita urheilijoita verrataan jatkuvasti keskenään. Urheilijoilla on mahdollisuus päästä IBU cupiin myös kotimaan näyttökisojen perusteella. Urheilijavaihtoja voidaan tehdä kisaviikkojen tulosten perusteella logistiikka ja kilpailuohjelman järkevyys huomioiden.

Valintojen perustana on näyttöhierarkia:

- Kansalliset näyttökilpailut <=> IBU Cup <=> maailmancup

Valituiksi tuleville liiton valmennusryhmien ulkopuolisille urheilijoille tehdään kilpailukauden kattava urheilijasopimus. Sopimuksessa määritellään kilpailukauden omavastuuosuudet.

Valmentajien näkemys perustuu: Edellisen kauden menestyminen, kesäkauden kilpailujen tulokset, kaikki tulokset kotimaan näyttökilpailuista, IBU Cupeista ja maailmancupeista. Terveystilan ja kuntokehityksen mahdolliset muutokset huomioidaan myös perusteena valmentajien valintaesityksen tekemisessä. Riippuvuus urheilijaan valmentajan tulee itse tuoda esiin, jos sellainen tilanne on.

Valintojen käytännöt ja periaatteet

Maailmancup- ja MM-joukkueet: Päävalmentaja yhdessä lajipäällikön kanssa vahvistaa joukkueen kuultuaan asianosaisia valmentajia. Joukkuevalinnat toimitetaan tiedoksi urheilijoille, heidän taustajoukoilleen sekä liiton hallitukselle ja toimistolle heti vahvistamisen jälkeen.

IBU Cup- ja EM-joukkueet: Päävalmentaja yhdessä lajipäällikön kanssa vahvistaa joukkueen kuultuaan asianosaisia valmentajia. Joukkuevalinnat toimitetaan tiedoksi urheilijoille, heidän taustajoukoilleen sekä liiton hallitukselle ja toimistolle heti vahvistamisen jälkeen.

Näyttöjen tarkastelun periaatteet: MM-kisoihin ja niitä edeltävään MC:iin tarkastellaan koko alkukautta eli ensisijaisesti MC 1-6 ja tarvittaessa IC 1-5 kansainvälisiä näyttöjä. Mediaanisijoituksissa tarkastellaan kulloinkin edellisen tarkasteluvälin tuloksia. Arvokisoihin tarkastellaan koko alkukauden kv. tuloksia ja oikaistua keskiarvotulosta vertailtaessa pudotetaan urheilijan paras ja huonoin sijoitus pois. Arvokisavalinnoissa aikaisempi arvokisamenestys katsotaan eduksi.

1. Maailmancupin ja IBU Cupin välillä liikkuminen ja vaihtoperiaatteet

Urheilijoiden vaihtumisessa IBU Cupista maailmancupiin / päinvastoin käytetään seuraavia periaatteita. Urheilijoita vertailtaessa käytetään ensisijaisesti henkilökohtaisten kilpailujen tuloksia. Suoritukset viesteissä huomioidaan, mutta niiden painoarvo ilman henkilökohtaisten kilpailujen tuloksia on vähäinen.

Maailmancup

Koko kansainvälisen kilpailukauden suoritus tarjoaa selkeimmän, oikeudenmukaisimman ja luotettavimman perustan urheilijan tason arvioimiseksi. Täten edellisen kauden kansainvälisten kilpailujen tuloksia käytetään valintojen tekemiseen kauden avauskilpailuihin. Pidämme tätä parempana perustana kuin yhtä viikonloppua radoilla ja olosuhteissa, jotka eivät mahdollisesti vastaa maailmancupin standardeja.

1. Urheilija varmistaa jatkovalintansa saavuttamalla mediaanituloksena MC-pisteitä (TOP 40) MC-tarkastelujaksolla, ellei ole joukkueen viimeinen.
2. Jos urheilijan mediaanisijoitus on välillä 40-60, hän mahdollisesti varmistaa jatkovalintansa, ellei ole joukkueen viimeinen.
3. Mikäli urheilijan mediaanisijoitus on yli top 60:n MC-kilpailuissa, urheilija ei varmista jatkovalintaansa urheilijan vaihtoa IBU Cupiin harkitaan.
4. Jos urheilija sijoittuu edellisellä tarkastelujaksolla yksittäisessä kilpailussa 16 parhaan joukkoon, mutta ei silti täytä em. kriteereitä 1-3, voi päävalmentaja esittää hänen jatkamistaan cup-kiertueella.

IBU Cup

1. Sijoittumalla IBU Cupissa kuuden parhaan joukkoon henkilökohtaisessa kisassa tai saavuttamalla mediaanituloksena sijoituksen 7-10 tarkastelujaksolla, urheilija saa mahdollisuuden MC-kilpailuihin seuraavalla mahdollisella siirtokohdalla.
2. Urheilijan saavuttaessa IBU Cupissa mediaanituloksen 11-20 tarkastelujaksolla, hänen siirtoa maailman cupiin harkitaan ja samalla hän myös varmistaa paikkansa IBU cupissa.
3. Jos urheilijan mediaanisijoitus on välillä 21-40, hän pitää paikkansa IBU Cupissa, ellei ole joukkueensa viimeinen.
4. Jos urheilijan mediaanisijoitus on välillä 41-60, valmentajat päättävät kuuluuko urheilijan jatkaa IBU Cupissa huomioiden hiihtovauhti, urheilijan ikä ja mahdollisesti aikaisemmat tulokset.
5. Urheilijan mediaanisijoituksen ollessa yli top 60:n, urheilija ei varmista jatkovalintaansa. Valmentajat päättävät kuuluuko urheilijan jatkaa IBU Cupissa.

6. Kotimaan näyttökilpailut huomioidaan IBU Cup- valinnoissa, mikäli kohdat 3, 4 tai 5 eivät toteudu IBU Cupissa kilpailuilla.

Huomioitavaa:

MC ja IBU Cupin kilpailujaksojen aikana päävalmentaja, IBU cupin vastuvalmentaja ja lajipäällikkö voivat arviointinsa perusteella tehdä yksittäisiä vaihtoja heikoimmin sijoittuneiden urheilijoiden osalta.

IBU Cupissa kilpailevia urheilijoita voidaan siirtää maailmancupiin maapisteiden varmistamisen takia. Nämä tilanteet arvioidaan erikseen huomioiden urheilijoiden kilpailuakataulut ja logistiikka. Tavoitteena on osallistua kaikkiin maailman cup kauden viestikilpailuihin ja pyrkiä varmistamaan vähintään kolmen urheilijan tulos pika- ja normaalimatkan kilpailuissa.

Joihinkin IBU Cupin kilpailuihin nimetään varaurheilijoita. Varaurheilija voidaan kutsua joukkueeseen, mikäli joukkueeseen valittu urheilija ei voi sairastumisen, loukkaantumisen tai muun pakottavan syyn vuoksi matkustaa kisoihin.

Varaurheilija saatetaan kutsua myös kesken IBU Cup kilpailuviikkojen täydentämään joukkuetta, mikäli joukkueen osallistuminen viestikilpailuun on vaarassa tai henkilökohtaiseen kilpailuun osallistuvien urheilijoiden määrä on vaarassa jäädä alle kolmen. Tällöin kiinnitetään erityistä huomiota joukkueen ja urheilijan aikatauluihin, logistiikkaan ja taloudellisiin vaikutuksiin. Kuultuaan IBU Cupin vastuvalmentajaa, lajipäällikkö voi jättää paikan täyttämättä.

Euroopan ulkopuolella oleville kisapaikoille (esim. Pohjois-Amerikka, Aasia) ei lähtökohtaisesti lähetetä varaurheilijoita kesken kisojen.

2. SAHL:n ja valmentajien esitysten valmistelun yleiset periaatteet

Valmentajien näkemyksessä tulee ottaa huomioon ja varmistaa kaikkein kilpailukykyisimmän joukkueen valinta. Valmentajat perustavat valmistelunsa seuraaviin tekijöihin:

Valmennuksen näkemyksen käyttäminen aikuisurheilijoiden valinnoissa

1. Tuloshistoria ja urheilijan aiemmat huipputulokset, mukaan lukien edellinen kausi.
2. Valintojen perustana on valmentajien ja lajipäällikön asiantuntemukseen perustuva arviointi urheilijan hiihtovauhdista ja mahdollisuuksista suhteessa kansainväliseen vaatimustasoon sekä tavoite parantaa Suomen ampuhiihton menestystä kansainvälisesti tulevaisuudessa.
3. Urheilijat, joilla on näyttöjä joukkueen tarvitsemista vahvuuksista (esim. viestijoukkueen urheilijat) voidaan noteerata valinnoissa.
4. Nuorten MM-kisoissa menestyneet urheilijat voivat olla etusijalla ennen vanhempia urheilijoita erityisesti loppukaudella maapistetilanne huomioiden.
5. Valmennuksen näkemys urheilijoista, jotka tarvitsevat kansainvälistä kokemusta kehitymisessään seuraavalle tasolle.

Valmennuksen näkemyksen käyttäminen nuorten urheilijoiden valinnoissa

1. Tuloshistoria ja urheilijan aiemmat huipputulokset.
2. Urheilijat, jotka esittävät huippusuorituksia/huipputuloksia yksittäisissä kilpailuissa ja että sama urheilijan suoritus on mahdollista toistaa kansainvälisesti.
3. Sairauden tai vamman sattuessa urheilija voidaan valita valmentajan päätöksellä, jos valmennuksen ja maajoukkueläkäarin/-fysion näkemys on, että urheilijan valinta parantaa joukkueen tasoa. Edellytyksenä on urheilijan 100 % terveystilanne ennen kilpailumatkaa ja -suoritusta.

4. Valintojen perustana on valmentajien ja lajipäällikön asiantuntemukseen perustuva arviointi sekä tavoite vahvistaa joukkuetta ja lisätä mahdollisuuksia huipputulokseen.

3. Edustustehtäviin valittavan kilpailijan terveys ja poikkeustapaukset

Sairauden tai vamman sattuessa urheilija voidaan lähettää kotiin ja valita tilalle toinen urheilija erityisesti viestikilpailuihin osallistumisten turvaamiseksi mahdollinen kilpailuruuhka ja matkustusten järjestyminen huomioiden.

- Urheilijan terveys on aina etusijalla. Jos urheilija ei pääse maaliin terveyteen liittyvästä syystä (sairaus tai vamma), urheilija palaa kotiin ja hänet vaihdetaan asianmukaisen lääketieteellisen tutkimuksen, hoidon ja toipumisen varmistamiseksi. Poikkeustilanteissa, vastuuvaimentajan, lääkärin ja lajipäällikön arvioimana, urheilija voi jatkaa kilpailua tapahtumassa. Kun urheilijan katsotaan toipuneen sairaudesta tai vammasta ja on täysin kilpailukunnossa maailmancup/IBU-cupin tasolla, urheilija voidaan valita MC:iin, mahdollisesti IBU Cupin kautta.
- Urheilijan tulee olla rehellinen terveydentilanteestaan valmennusjohdolle ja maajoukkueen lääkärille. Tällä varmistetaan kyseisen urheilijan, lähiurheilijoiden ja muun joukkueen terveys.
- Jos valmennusjohdon tai maajoukkueläkäriin tietoon tulee terveysongelmien piilottelu tai viiveellä asian informointi, asia keskustellaan läpi ensi tilassa ja arvioidaan vaikutus urheilijan osallistuminen seuraavaan MC- ja IBU Cup kisoihin. Valmennusjohto ja maajoukkueläkäri edellyttävät luottamusta, jota tarvitaan kilpailukykyisessä joukkueessa.
- Terveysongelmista kärsineen urheilijan tulee varmistaa valmennusjohdolle kilpailukykyisyys vähintään yhdellä tehoharjoituksella ja testikilpailulla jatkovalintoja varten.
- Valinnoissa huomioidaan sairauteen tai loukkaantumiseen perustuva poisjäänti näyttökilpailuista lääkärintodistuksella.
- Jos urheilija keskeyttää kilpailun ilman perusteltavaa syytä, urheilija lähetetään kotiin.

4. Talous

- Kilpailuvalinnoissa voidaan huomioida taloudellinen näkökulma, jolla voi olla vaikutuksia valittavaan urheilijalukumäärään kilpailuihin. Taloudellisista syistä myös kilpailujen väliin jättämistä harkitaan. Hallitus tekee päätökset taloudellisten syiden perusteella tehtävistä muutoksista.

5. IBU suoritustason edellytykset ja vaatimukset kilpailemiselle IBUn kilpailuissa.

- Urheilijan tulee täyttää IBU:n sääntöjenmukaiset vaatimukset IBU Cupissa, arvokisoissa ja maailmancupissa kilpailemiselle.
- Urheilijan tulee vahvistaa ja tukea koko joukkueen yhteishenkeä, yhteistyötä sekä kannustaa ja tukea kaikkia joukkueen jäseniä onnistumaan suorituksissaan ja tehtävissään.